

ข้อบังคับ

ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด

พ.ศ. 2567

เลขทะเบียนสหกรณ์ที่ 1/7600

เลขทะเบียนสหกรณ์ 13 หลัก 1010000124924

เลขทะเบียนข้อบังคับที่ 1010000725677

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 นายทะเบียนสหกรณ์ได้รับ
จดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด ไว้แล้ว ตั้งแต่วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567
(ใช้แทนข้อบังคับฉบับเดิม เลขทะเบียนข้อบังคับที่ อ. 002145)

(ลงชื่อ) สิริทิพร ปานใจ

(นายสิริทิพร ปานใจ)

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ข้อบังคับ

สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด พ.ศ. 2567

ตามมติของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด จำกัด เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567 ได้ลงมติด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสาม ให้แก้ไขข้อบังคับโดยยกเลิกข้อบังคับสหกรณ์เสียทั้งหมดและให้ใช้ข้อบังคับฉบับนี้แทน ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับจดทะเบียนแล้ว มีความดังนี้

ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด พ.ศ. 2567”

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ยกเลิกข้อบังคับสหกรณ์รับจดทะเบียน

ให้ยกเลิกข้อบังคับสหกรณ์ที่มีอยู่ก่อนข้อบังคับสหกรณ์ฉบับที่ใช้บังคับ นับแต่วันที่ข้อบังคับสหกรณ์ฉบับนี้มีผลบังคับใช้

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด

“คณะกรรมการดำเนินการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการสหกรณ์

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการสหกรณ์

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสหกรณ์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการดำเนินการสหกรณ์

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสหกรณ์

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการสหกรณ์

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่สหกรณ์

“คณะผู้ตรวจสอบกิจการ” หมายความว่า คณะผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า ที่ปรึกษาสหกรณ์

“คณะอนุกรรมการอำนวยการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการอำนวยการสหกรณ์

“คณะอนุกรรมการเงินกู้” หมายความว่า คณะอนุกรรมการเงินกู้สหกรณ์

“คณะอนุกรรมการศึกษา” หมายความว่า คณะอนุกรรมการศึกษาสหกรณ์

“คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง

สหกรณ์

หมวด 1

ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงาน

ข้อ 1. ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงาน

ชื่อ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด

Cooperative Government Officials Co-op Ltd.

ประเภท สหกรณ์ออมทรัพย์

ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่ 20 ถนนพิชัย แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

สหกรณ์อาจย้ายที่ตั้งสำนักงานได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นสมควรโดยแจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 ทราบ แล้วให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมใหญ่คราวต่อไป

ตราของสหกรณ์

ตราของสหกรณ์มีรูปลักษณะดังนี้

เป็นรูปวงกลม มีรูปจอมพลวกเป็นสัญลักษณ์ มีข้อความด้านบนเป็นชื่อ “สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด” ข้อความด้านล่าง เป็นพุทธศาสนสุภาษิตความว่า “โคก สนธิชัย ยนต์ วมมิโกฏิปยิตติ” ซึ่งหมายความว่า “ทรัพย์สินย่อม พอกพูนขึ้นได้ เหมือนดังก่อจอมพลวก”

หมวด 2

วัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการ

ข้อ 2 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ สหกรณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสวส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร

(2) ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก

(3) ให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก

(4) จัดหาทุนและบริการสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ

(5) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ องค์กรชุมชนภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์

(6) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน

ข้อ 3 อำนาจระทำการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ให้สหกรณ์มีอำนาจระทำการดังต่อไปนี้

- (1) รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือนิติบุคคล
- (2) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (3) ให้เงินกู้แก่สมาชิก
- (4) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- (5) ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (6) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์
- (7) ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่

กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

- (8) ซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- (9) ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
- (10) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

กำหนด

- (11) ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ
- (12) ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (13) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- (14) ขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคล

อื่นใด

(15) กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ซื้อ ถิ่นกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินติดครอบ กู้ ยืม เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอน สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

หมวด 3

ทุน

ข้อ 4 ที่มาของทุน สหกรณ์อาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) ออกหุ้นโดยวิธีการขายหุ้นให้แก่สมาชิก
- (2) รับฝากเงินตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์
- (3) กู้ยืมเงิน หรือรับเงินจากการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
- (4) สะสมทุนสำรองและทุนอื่น ๆ
- (5) รับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้

หุ้น

ข้อ 5 การออกหุ้น สหกรณ์ออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวน มีมูลค่าหุ้นละสิบบาท

ข้อ 6 การถือหุ้น สมาชิกทุกคนต้องชำระค่าหุ้นเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนแรกที่เข้าเป็นสมาชิก ตามอัตราส่วนของจำนวนเงินได้รายเดือนของตน ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ถ้าสมาชิกประสงค์จะถือหุ้นรายเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ หรือจะขอซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ย่อมทำได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ**เพื่อพิจารณาอนุญาต** แต่จำนวนหุ้นทั้งหมดต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

สมาชิกจะโอนหรือถอนหุ้นในระหว่างที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้

เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น

ข้อ 7 การชำระค่าหุ้นรายเดือน การชำระค่าหุ้นรายเดือนนั้น ให้ชำระโดยวิธีหักจากเงินได้รายเดือนของสมาชิกในวันจ่ายเงินได้รายเดือนประจำเดือนนั้น ๆ ทุกเดือน กรณีสมาชิกที่เกษียณอายุ หรือสมาชิกที่โอนย้ายสังกัดตามข้อ 42 และไม่สามารถหักเงินได้ ให้สมาชิกรายนั้นนำเงินสดส่งสหกรณ์ทุกวันสิ้นเดือน

เมื่อสมาชิกมีคำขอเป็นหนังสือและคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าสมาชิกนั้น ตกอยู่ในพฤติการณ์อันทำให้ไม่สามารถชำระค่าหุ้นรายเดือนได้โดยมิใช่เกิดขึ้นด้วยเจตนาอันไม่สุจริตของตน คณะกรรมการดำเนินการจะอนุญาตให้สมาชิกนั้นไม่ต้องชำระค่าหุ้นรายเดือน ชั่วระยะเวลาดำเนินการเห็นสมควรก็ได้

ข้อ 8 การงดหรือลดชำระเงินค่าหุ้นรายเดือน สมาชิกที่ได้ส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน หรือเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่าสองแสนบาท และไม่มีหนี้สินกับสหกรณ์ จะงดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนหรือลดจำนวนการถือหุ้นรายเดือนลงก็ได้ โดยแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ**เพื่อพิจารณาอนุญาต**

ข้อ 9 การแจ้งยอดจำนวนหุ้น สหกรณ์จะแจ้งยอดจำนวนหุ้นที่สมาชิกชำระเต็มมูลค่าแล้วให้สมาชิกแต่ละคนทราบทุกสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

หมวด 4

การดำเนินงาน

ข้อ 10 การรับฝากเงิน สหกรณ์อาจรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับฝาก ดอกเบี้ย การถอนเงินฝากและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การให้เงินกู้

ข้อ 11 การให้เงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่

(1) สมาชิกของสหกรณ์

(2) สหกรณ์อื่น

การให้เงินกู้แก่สมาชิกรู้ ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ได้ตามข้อบังคับนี้และตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติให้เงินกู้ ประเภทและวงเงินให้กู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การส่งเงินงวดชำระหนี้ การควบคุมหลักประกัน การเรียกคืนเงินกู้ การสอบสวนกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม ด้านสินเชื่อหรือการให้เงินกู้ และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่นนั้น คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ได้ต่อเมื่อสหกรณ์มีเงินทุนเหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิกแล้ว ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นซึ่งประสงค์จะขอกู้เงินจากสหกรณ์นี้ ต้องเสนอคำขอกู้ตามแบบและระเบียบของสหกรณ์ที่กำหนดไว้

ข้อ 12 วัตถุประสงค์แห่งเงินกู้ เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิกไม่ว่าประเภทใด ๆ จะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการดำเนินการสอดส่อง และกวดขันการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้นั้น

ข้อ 13 ประเภทแห่งเงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกได้ตามประเภทดังต่อไปนี้

(1) **เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน** ในกรณีที่สมาชิกมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุอันจำเป็นรีบด่วน และมีความประสงค์ขอกู้เงิน คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้เพื่อเหตุนั้นได้ตามระเบียบของสหกรณ์

(2) **เงินกู้สามัญ** ในกรณีที่สมาชิกมีความประสงค์ขอกู้เงินสำหรับใช้จ่าย เพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ต่าง ๆ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิกรู้ได้ตามระเบียบของสหกรณ์

(3) **เงินกู้พิเศษ** เมื่อสหกรณ์มีฐานะการเงินก้าวหน้าพอที่จะช่วยเหลือให้เงินกู้เพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคงหรือเพื่อการเคหะหรือก่อประโยชน์นอกวงแก่สมาชิกได้ คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิกรู้ได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้กู้ต้องระบุวัตถุประสงค์แต่ละอย่างของเงินกู้ประเภทนี้ตลอดจนเงื่อนไขและวิธีการ และต้องมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 14 ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทที่ให้แก่สมาชิก ในอัตราตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 15 การลดหรืองดดอกเบี้ย คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาลดหรืองดดอกเบี้ยให้สมาชิกผู้เป็นลูกหนี้ของสหกรณ์ได้ แต่ต้องมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและเมื่อมีเหตุต่อไปนี้เกิดขึ้น

- (1) สมาชิกถึงแก่ความตาย ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ เหลือเป็นมรดกตกทอด
- (2) สมาชิกทุพพลภาพถาวรถึงขั้นไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้และครอบครัวสมาชิกที่มีเหตุตาม (1) หรือ (2) มีฐานะยากแค้นลำเค็ญดำรงชีวิตอยู่ด้วยความยากลำบาก
- (3) สมาชิกได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรงจากภัยอันตรายหรือประสบสาธารณภัยหรือภัยธรรมชาติและสมควรได้รับการช่วยเหลือให้ลดดอกเบี้ยเท่านั้น

เหตุตามที่กำหนดในวรรคแรก ให้นำมาใช้บังคับกับกรณีสมาชิกผู้ตกเป็นลูกหนี้เพราะการค้าประกันหนี้ด้วย

การลดหรือดอกเบี้ยตามวรรคแรก ให้ใช้กับการพิจารณาประนีประนอมในศาลด้วย เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ให้คณะกรรมการดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีดำเนินการเป็นระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 16 การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจตราควบคุมให้เงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างใดบกพร่อง ผู้กู้จะต้องจัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเงินกู้ไม่ว่าประเภใด ๆ เป็นอันถึงกำหนดส่งคืนโดยสิ้นเชิง พร้อมทั้งดอกเบี้ยในทันที โดยมีพักต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาที่ให้ไว้ และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

- (1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ
- (2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าผู้กู้นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้นั้น
- (3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างใดเกิดบกพร่องและผู้กู้ มิได้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- (4) เมื่อผิดนัดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงสองเดือน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ดังว่านั้นถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ

ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบหนี้แทนผู้กู้ตามที่กล่าวในวรรคก่อน และไม่สามารถชำระหนี้คืนโดยสิ้นเชิงได้ เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอ คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันให้ผู้ค้ำประกันชำระเป็นงวดรายเดือนจนครบจำนวนเงินกู้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนงวดสำหรับเงินกู้ประเภทนั้น ๆ

ข้อ 17 ความผูกพันของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน ผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันต้องรับผูกพันว่า ถ้าตนประสงค์จะขอโอนหรือย้าย หรือลาออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 33 (3) จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สหกรณ์ทราบและจัดการชำระหนี้สินซึ่งตนมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้เสร็จสิ้นเสียก่อน (เว้นแต่กรณีที่ยังคงเป็นสมาชิกอยู่)

การฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์

ข้อ 18 การฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์ เงินของสหกรณ์นั้นสหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด โดยให้คำนึงถึงความมั่นคงและประโยชน์สูงสุดที่สหกรณ์หรือสมาชิกจะได้รับ

การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน

ข้อ 19 วงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกัน ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันสำหรับปีหนึ่ง ๆ ไว้ตามที่จำเป็นและสมควรแก่การดำเนินงาน วงเงินซึ่งกำหนดดังว่านี้ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดไว้และได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อ 20 การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน สหกรณ์อาจกู้ยืมเงินหรือออกตั๋วสัญญาใช้เงินหรือโดยวิธีอื่นใดสำหรับใช้เป็นทุนดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร ทั้งนี้ จะต้องอยู่ภายในวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันประจำปีตามข้อ 19

การเงินและการบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 21 การลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ การลงลายมือชื่อเพื่อให้มีผลผูกพันสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นพิเศษตามข้อบังคับนี้ ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) หนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ตลอดจนการเบิกหรือรับเงินกู้ การจำนองซึ่งสหกรณ์เป็นผู้จำนอง การถอนเงินฝากของสหกรณ์และในนิติกรรมอื่น ๆ จะต้องลงลายมือชื่อของประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ หรือเหรัญญิก หรือกรรมการผู้ที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายกับผู้จัดการรวมเป็นสองคน

(2) การรับฝากเงิน ใบรับเงิน และเอกสารทั้งปวงนอกจากที่กล่าวไว้ใน (1) ข้างบนนี้ จะต้องลงลายมือชื่อของผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

อนึ่ง ในหนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ใบรับเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงินของสหกรณ์นั้นต้องประทับตราของสหกรณ์เป็นสำคัญด้วย

ข้อ 22 การเงินของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการต้องดำเนินการในทางอันสมควร เพื่อให้การเงินของสหกรณ์เป็นไปโดยเรียบร้อยและเกิดประโยชน์แก่สหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) การรับจ่ายและเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

(2) การรับจ่ายเงินของสหกรณ์ต้องกระทำที่สำนักงานของสหกรณ์เท่านั้น เว้นแต่มีกรณีอันจำเป็นที่ไม่อาจปฏิบัติได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดวิธีปฏิบัติได้ตามสมควร

ข้อ 23 การบัญชีของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่ทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ให้บันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ในวันที่เกิดเหตุขึ้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสดให้บันทึกรายการในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่มีเหตุอันจะต้องบันทึกการณานั้น และการลงบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีทุกรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์ ซึ่งต้องมีรายการแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ กับทั้งบัญชีกำไรขาดทุน ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ให้สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ข้อ 24 การเสนองบการเงินประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการต้องนำเสนองบการเงินประจำปี ซึ่งผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบการเงินประจำปี และส่งสำเนารายงานประจำปีกับงบการเงินประจำปีไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

อนึ่ง สหกรณ์ต้องเก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงาน งบการเงินประจำปี พร้อมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ 25 ทะเบียนและเอกสารของสหกรณ์ สหกรณ์ต้องจัดทำทะเบียนสมาชิก ทะเบียนหุ้นซึ่งทะเบียนดังกล่าวอย่างน้อยต้องมี ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์ ชื่อ เลขบัตรประจำตัวประชาชน สัญชาติ ที่อยู่ของสมาชิก วันที่เข้าเป็นสมาชิก และรายการเกี่ยวกับการถือหุ้นของสมาชิก และจัดทำสมุดรายงานการประชุมใหญ่ การประชุมคณะกรรมการดำเนินการ การประชุมคณะอนุกรรมการ ตลอดจนทะเบียนอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรให้มีขึ้น

ให้สหกรณ์รายงานการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกหรือทะเบียนหุ้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สมาชิกอาจขอตรวจดูเอกสารดังกล่าวในวรรคแรกได้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงาน แต่จะดูบัญชีหรือทะเบียนเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินกู้ของสมาชิกรายอื่นไม่ได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของสมาชิกนั้นและได้รับอนุญาตจากผู้จัดการก่อน

การตรวจสอบบัญชีและการกำกับดูแลสหกรณ์

ข้อ 26 การตรวจสอบบัญชี บัญชีของสหกรณ์นั้นต้องได้รับการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดโดยผู้สอบบัญชีซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์แต่งตั้ง

ข้อ 27 การกำกับดูแลสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ คณะอนุกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ สมาชิกสหกรณ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ ซึ่งได้รับคำสั่งจากนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุม หรือเข้ามาตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องตามความในวรรคแรกปฏิบัติตามคำสั่งและอำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งให้คำชี้แจงตามสมควร

ข้อ 28 การส่งรายการหรือรายงาน สหกรณ์ต้องส่งรายการหรือรายงานเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลตามแบบรายการและระยะเวลาที่หน่วยงานนั้น หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้

กำไรสุทธิประจำปี

ข้อ 29 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสนับสนุนนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรตามความในวรรคก่อนนั้น ที่ประชุมใหญ่อาจจะจัดสรรได้ ดังต่อไปนี้

(1) เป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วให้แก่สมาชิก แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคิดให้ตามส่วนแห่งระยะเวลา อนึ่ง ถ้าสหกรณ์ถอนทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลตาม (4) ออกจ่ายเป็นเงินปันผลสำหรับปีใดด้วย จำนวนเงินปันผลทั้งสิ้นที่จ่ายสำหรับปีนั้นก็ต้องไม่เกินอัตราดังกล่าวมาแล้ว

(2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี เว้นแต่สมาชิกที่ผิดนัดการชำระหนี้สหกรณ์ มิให้ได้รับเงินเฉลี่ยคืนสำหรับงวดที่ผิดนัดนั้น

(3) เป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(4) เป็นทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลไม่เกินร้อยละสองแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันสิ้นปีนั้น ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลนี้จะถอนได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นตาม (1) และห้ามจ่ายทุนนี้หากสหกรณ์ขาดทุนอันเกิดจากเหตุทุจริต

(5) เป็นทุนสาธารณประโยชน์ไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ ทุนสาธารณประโยชน์นี้สะสมไว้สำหรับจ่ายเพื่อการกุศลและศาสนกิจ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของสังคมและเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและอำนวยความสะดวกแก่สหกรณ์

(6) เป็นทุนส่งเสริมการศึกษาและการอบรมสัมมนาของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(7) เป็นทุนสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิกผู้ถึงแก่กรรมไม่เกินร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ

(8) เป็นทุนเพื่อส่งเสริมความมั่นคงให้แก่สหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(9) เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ ทุนนี้สะสมไว้สำหรับจ่ายเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่เจ็บป่วยเรื้อรัง หรือสมาชิกที่ประสบภัยพิบัติ หรือเพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิก ตลอดจนสวัสดิการอื่น ๆ

(10) กำไรสุทธิส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

การใช้จ่ายทุนตามวรรคก่อน ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์และให้กำหนดระเบียบสำหรับแต่ละทุนเป็นการเฉพาะ

ทุนสำรอง

ข้อ 30 ที่มาแห่งทุนสำรอง นอกจากจัดสรรจากกำไรสุทธิตามข้อ 29 แล้ว บรรดาเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้แก่สหกรณ์ ถ้าผู้ยกให้มิได้กำหนดว่าให้ใช้เพื่อการใด ให้นำเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์

จำนวนเงินซึ่งสหกรณ์พึงจ่ายแก่บุคคลใดก็ตาม ถ้าไม่มีการเรียกร้องจนพ้นกำหนดอายุความ ก็ให้สมทบจำนวนเงินนั้นเป็นทุนสำรอง

ถ้าไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเสนอแนะให้ที่ประชุมใหญ่จัดสรรตามข้อ 29 หากที่ประชุมใหญ่พิจารณาแล้วเห็นว่ารายการใดไม่สมควรจัดสรรหรือตัดจำนวนให้น้อยลงก็ดี หรือปรากฏว่าจำนวนที่จัดสรรไปแล้วไม่ถูกต้องหรือขัดต่อกฎหมาย ยอดเงินจำนวนดังกล่าวให้สมทบเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ข้อ 31 สภาพแห่งทุนสำรอง ทุนสำรองย่อมเป็นของสหกรณ์โดยส่วนรวม สมาชิกจะแบ่งปันกันไม่ได้ หรือจะเรียกร้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ไม่ได้

ทุนสำรองนี้จะถอนจากบัญชีได้เพื่อชดเชยการขาดทุนอันหากบังเกิดขึ้น หรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม

หมวด 5

สมาชิก

ข้อ 32 สมาชิก การได้เป็นสมาชิกผู้ที่คณะกรรมการดำเนินการรับเข้าเป็นสมาชิกให้ถือว่าเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนและชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าแล้ว เว้นแต่ผู้เข้าเป็นสมาชิกระหว่างเป็นสมาชิกสมทบ ซึ่งมีหุ้นและชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ามาก่อนแล้วให้ถือว่าเป็นสมาชิก เมื่อคณะกรรมการดำเนินการมีมติให้รับเข้าเป็นสมาชิก

ข้อ 33 คุณสมบัติของสมาชิก ผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (2) เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ
- (3) เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
 - ก. เป็นข้าราชการสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์
 - ข. เป็นลูกจ้างประจำสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
 - ค. เป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
 - ง. เป็นพนักงานราชการสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์มาแล้วไม่น้อยกว่าแปดปีติดต่อกัน
 - จ. เป็นสมาชิกสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีติดต่อกันและยังเป็นพนักงานราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือเป็นพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่กองทุนพัฒนาสหกรณ์ หรือเป็นเจ้าหน้าที่การฉาบฉวยส่งเสริมสหกรณ์
 - ฉ. เคยเป็นสมาชิกสหกรณ์มาแล้ว แต่ได้ลาออกหรือถูกให้ออกจากสหกรณ์ครั้งหลังสุด เมื่อพ้นเวลาหนึ่งปีนับจากวันลาออก หรือสองปีนับจากวันถูกให้ออกจากสหกรณ์ และยังคงมีคุณสมบัติตามข้อ 33 (3) ก - จ

(4) เป็นผู้มีความประพฤติและนิสัยดีงาม

(5) มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

ข้อ 34 การเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ ต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ ตามแบบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณา ปรากฏว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่ กำหนดไว้ในข้อ 33 ทั้งเห็นเป็นการสมควรแล้วก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกได้ แล้วเสนอเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่ ให้ที่ประชุมใหญ่คราวถัดไปทราบ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่รับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยเหตุใด ๆ เมื่อผู้สมัครร้องขอให้ คณะกรรมการดำเนินการนำเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด มติแห่งที่ประชุมใหญ่ให้รับเข้าเป็นสมาชิก ในกรณีดังว่านี้ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนสมาชิกที่มาประชุมและอยู่ในที่ประชุม

ข้อ 35 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้เข้าเป็นสมาชิกจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่ สหกรณ์คนละหนึ่งร้อยบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้จะเรียกคืนไม่ได้

ข้อ 36 สิทธิหน้าที่ในฐานะสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและ ค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วน เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้วจึงจะถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

(ก) สิทธิของสมาชิกมีดังนี้

- (1) เข้าประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน
- (2) เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
- (3) เสนอหรือได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการหรือผู้ตรวจสอบกิจการ
- (4) ได้รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์
- (5) สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

(ข) หน้าที่ของสมาชิก มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) เข้าประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- (4) สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์
- (5) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและ

มั่นคง

ข้อ 37 สมาชิกย้ายสังกัด สมาชิกที่ย้าย หรือโอนไปรับราชการในสังกัดอื่น และประสงค์จะ สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์อ้อมทรัพย์ซึ่งตั้งขึ้นในสังกัดนั้น หากสหกรณ์นั้นมีข้อบังคับให้รับเข้าเป็นสมาชิก ได้และคณะกรรมการดำเนินการได้มีมติให้รับเข้าเป็นสมาชิกแล้ว ถ้าสมาชิคนั้นมีความประสงค์จะให้โอน เงิน ค่าหุ้นและเงินกู้ที่ตนมีอยู่ในสหกรณ์นี้ไปยังสหกรณ์ที่ตนได้ไปเข้าเป็นสมาชิกใหม่ สหกรณ์ก็จะจัดการโอนเงิน ค่าหุ้น เงินกู้ และเงินฝาก (ถ้ามี) ที่สมาชิคนั้นมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้ตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 38 การรับโอนสมาชิกสหกรณ์อื่น สมาชิกสหกรณ์อ้อมทรัพย์อื่นซึ่งย้ายหรือโอนมารับ ราชการในสังกัดตามข้อ 33 (3) หากประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกก็ให้ยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ เมื่อได้ปฏิบัติ ตามข้อกำหนดในข้อ 34 ครบถ้วนแล้ว ก็จะได้สิทธิในฐานะสมาชิกตามข้อ 36 ทั้งนี้ เมื่อสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิก อยู่เดิมได้โอนเงินค่าหุ้นให้สหกรณ์นี้เสร็จสิ้นแล้ว

การรับโอนเงินค่าหุ้นและการปฏิบัติเกี่ยวกับหนี้สินที่มีอยู่ในสหกรณ์เดิมนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 39 การเปลี่ยนแปลงชื่อ ชื่อสกุล คำนำหน้าชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ สมาชิกคนใดเปลี่ยนแปลงชื่อ ชื่อสกุล คำนำหน้าชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

การตั้งผู้รับโอนประโยชน์

ข้อ 40 การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ สมาชิกจะทำเป็นหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเพื่อให้เป็นผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งตนมีอยู่ในสหกรณ์ในเมื่อตนตายนั้นมอบให้สหกรณ์ถือไว้ก็ได้ หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังว่านี้ต้องทำแบบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ถ้าสมาชิกประสงค์จะเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ต้องทำเป็นหนังสือตามลักษณะดังกล่าวในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบ และสหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่ยอมรับแก่คณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนั้น

ให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อน ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สมาชิกตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนามรณบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกนั้น ๆ ได้ถึงแก่ความตายไปประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสิบห้าวัน ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่เมื่อพ้นกำหนดอายุความสิบปีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น

การขาดจากสมาชิกภาพ

ข้อ 41 การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออกจากสหกรณ์และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการแล้ว
- (3) วิกลจริต
- (4) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (5) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันกระทำโดยประมาท

- (6) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับข้อ 33 (3) โดยมีความผิดอันเป็นที่สุด
- (7) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 42 สมาชิกที่โอนย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำ ในกรณีที่สมาชิกโอนย้าย หรือออกจากราชการหรืองานประจำ ตามข้อ 33 (3) ถ้ามิได้ลาออกจากสหกรณ์ด้วย ให้ถือว่าคงเป็นสมาชิกอยู่ สมาชิกดังกล่าวจะขอถอนหรือลดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนได้หากไม่มีหนี้สินอยู่กับสหกรณ์ หรือมีหนี้สินน้อยกว่าค่าหุ้น ที่สมาชิกมีอยู่รวมกับเงินสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิกผู้ถึงแก่กรรมและมีรายได้ไม่พอต่อการดำรงชีพ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการก่อน

ข้อ 43 การลาออกจากสหกรณ์ สมาชิกที่มีความประสงค์จะลาออกจากสหกรณ์ได้ต้อง แสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่าไม่มีภาระผูกพันอยู่กับสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน ก็ให้อนุญาตการลาออกของสมาชิกผู้นั้นได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการตรวจสอบพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับ ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ ตามความในวรรคก่อนได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบด้วย

ข้อ 44 การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างหนึ่ง อย่างไม่ใด ดังต่อไปนี้

(1) ขาดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกัน หรือขาดส่งรวมถึงหกงวด ทั้งนี้ โดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ

(2) นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้ขึ้น

(3) ไม่จัดการแก้ไขหลักประกันสำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนดี ภายในระยะเวลาที่ คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(4) ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นเวลาสองงวดติดต่อกัน หรือ ผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้สามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ

(5) ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนแก่สหกรณ์ เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือเมื่อจะก่อความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีความผูกพันในหนี้สินต่อ สหกรณ์อยู่แล้ว

(6) จงใจฝ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ หรือพฤติกรรมใด ๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือแสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์ไม่ว่าประการใด ๆ

(7) สมาชิกที่มีภาระหนี้สินและโอนย้ายไปอยู่นอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ไม่ยินยอมให้หน่วยงานต้นสังกัดหักเงินเดือนหรือค่าจ้างหรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายให้แก่สมาชิคนั้น หรือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่ยินยอมหักเงินเดือนหรือค่าจ้างหรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิคนั้น เพื่อชำระหนี้ ที่มีต่อสหกรณ์ ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป

ให้สมาชิกที่เข้าหลักเกณฑ์ต้องปฏิบัติตามความในวรรคก่อน จะต้องดำเนินการให้เป็นไป ตามข้อบังคับ ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

กรณีมีเหตุสุดวิสัยหรือไม่อาจดำเนินการได้ภายในระยะเวลา ให้ยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือต่อ คณะกรรมการดำเนินการ และให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการดำเนินการถือเป็นที่สุด

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณา ปรากฏว่าสมาชิกมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้ และได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยให้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ตรวจสอบกิจการหรือคณะผู้ตรวจสอบกิจการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ออกจากสหกรณ์ คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด

ข้อ 45 การถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ หรือมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่เป็นที่สุดให้ออกจากสมาชิก ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก แล้วเสนอให้ที่ประชุมใหญ่คราวถัดไปทราบ

ข้อ 46 การจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 41 (1) (2) (3) และ (5) สหกรณ์จะจ่ายคืนค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ก่อนค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกเพราะเหตุอื่น พร้อมด้วยเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกนั้นมียอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายคืนทันทีโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ย้อนก่อน หรือจะเรียกให้จ่ายคืนหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออก โดยได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ย้อนก่อนด้วยในเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้วก็ได้สุดแต่จะเลือกส่วนเงินรับฝากและดอกเบี่ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายคืนให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ถ้าในปีใดจำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกขาดจากสมาชิกภาพจะเกินร้อยละสิบแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้การจ่ายคืนค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่ แต่เฉพาะสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ เนื่องจากตนได้ออกจากงานประจำตามข้อ 33 (3) โดยไม่มีความผิดนั้น คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันเป็นพิเศษ

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 41 (4) สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี่ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกนั้นมียอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 41 (6) และ (7) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี่ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกนั้นมียอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาอันสมควร โดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ปีที่ย้อนจากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกขอให้จ่ายค่าหุ้นภายหลังวันสิ้นปีทางบัญชี โดยขอรับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้นภายหลังจากที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีก็ได้ ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี่ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายให้ตามระเบียบของสหกรณ์

การจ่ายคืนค่าหุ้นในระหว่างปีบัญชีกรณีสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม หรือกรณีสหกรณ์ที่มีแนวโน้มจะขาดทุนสะสมให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปีและที่ประชุมใหญ่ได้อนุมัติงบการเงินประจำปีแล้ว ให้สหกรณ์คำนวณมูลค่าต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ หรือผู้ที่มีสิทธิได้รับคืนค่าหุ้นโดยนำสินทรัพย์ทั้งสิ้นหักหนี้สินทั้งสิ้นแล้วหารด้วยจำนวนหุ้นทั้งสิ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว ทั้งนี้ ให้จ่ายคืนค่าหุ้นได้ไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนหุ้นทั้งสิ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว ณ วันสิ้นปีทางบัญชีของปีก่อน โดยให้จ่ายคืนผู้ที่ขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 41 (1) และ (3) ก่อนเหตุอื่น

เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อ ๆ ไป สหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปี และมูลค่าดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อ 5 จนกว่าสหกรณ์ไม่มียอดขาดทุนสะสม

ข้อ 47 การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ ในการจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกตามข้อ 46 นั้น ให้สหกรณ์หักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ออกก่อน

ข้อ 48 ความรับผิดชอบในหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์ สมาชิกต้องชำระหนี้ให้สหกรณ์โดยพลันเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ ความเสียหายที่เกิดแก่สหกรณ์อันเนื่องจากการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกผู้ใด สมาชิกผู้นั้นต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้น หนี้เช่นนี้ให้รวมถึงหนี้ที่สมาชิกต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน หรือหนี้อันเกิดจากการทำละเมิดแก่สหกรณ์

หนี้ที่ผิดนัดและสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้สมาชิกชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาใดแล้ว ถ้าไม่ชำระภายในเวลาที่กำหนดโดยมิได้รับการผ่อนผันจากสหกรณ์ สหกรณ์ย่อมใช้สิทธิหักกลบลบหนี้กับเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน หรือเงินอื่น ๆ ที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ได้

ความรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์

ข้อ 49 ความรับผิดชอบของสมาชิกเพื่อหนี้สินของสหกรณ์ สมาชิกต้องรับผิดชอบต่อหนี้สินของสหกรณ์เพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ตนถือ

หมวด 6

สมาชิกสมทบ

ข้อ 50 สมาชิกสมทบ สหกรณ์อาจรับสมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร โดยต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์จะใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นการประจำ

ข้อ 51 คุณสมบัติของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ผู้สมัครเป็นสมาชิกสมทบ ต้องมีคุณสมบัติเข้าลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(2) เป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งบรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

(3) ก. เป็นพนักงานราชการสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือ

ข. เป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่กองทุนพัฒนาสหกรณ์ หรือการฌาปนกิจสงเคราะห์กรมส่งเสริมสหกรณ์

(4) เป็นผู้มีความประพฤติและนิสัยดีงาม

(5) เป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

(6) มิได้เป็นสมาชิกหรือสมาชิกสมทบในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

ข้อ 52 วิธีรับสมัคร ค่าธรรมเนียมแรกเข้า และการถือหุ้นของสมาชิกสมทบ ผู้ประสงค์จะเป็นสมาชิกสมทบให้ยื่นใบสมัครตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ และต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าคนละหนึ่งร้อยบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้จะเรียกคืนมิได้

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณารับเข้าเป็นสมาชิกสมทบแล้ว ผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า พร้อมทั้งค่าหุ้นไม่น้อยกว่าสิบหุ้น (หนึ่งร้อยบาท) ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ผู้สมัครจึงจะมีสิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกสมทบ

ข้อ 53 สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบบมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (1) ได้รับการบริการทางวิชาการจากสหกรณ์
- (2) ฝากเงินทุกประเภทได้ตามระเบียบของสหกรณ์
- (3) กู้เงินจากสหกรณ์ได้ตามระเบียบของสหกรณ์ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสมทบ
- (4) ขอรับสวัสดิการได้ตามระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการให้สวัสดิการแก่สมาชิกสมทบ
- (5) ร่วมประชุมใหญ่ในฐานะผู้สังเกตการณ์และแสดงความคิดเห็น
- (6) ได้รับเงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนในอัตราเดียวกับสมาชิก
- (7) ให้มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกโดยไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมและให้ใช้หุ้นเดิมทั้งหมด

เป็นหุ้นที่สมาชิกต้องถือ กับทั้งให้นับเวลาสมาชิกสมทบเป็นเวลาสมาชิกด้วย ในกรณีมีคุณสมบัติต่อไปนี้

ก. เป็นสมาชิกสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีติดต่อกันและยังเป็นพนักงานราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือเป็นพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่กองทุนพัฒนาสหกรณ์ หรือเป็นเจ้าหน้าที่การพาณิชย์ ส่งเคราะห์กรมส่งเสริมสหกรณ์

ข. ระหว่างเป็นสมาชิกสมทบและมีคุณสมบัติเป็นสมาชิกตามข้อ 33 (3) ก. ข. ค.

ง. และ ฉ.

ข้อ 54 หน้าที่ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบบมีหน้าที่ดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย
- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- (4) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง
- (5) สมาชิกสมทบตามข้อ 51 (3) ก. ให้ถือหุ้นตามระเบียบสหกรณ์แต่ไม่เกิน

หนึ่งในห้าของหุ้นทั้งหมด

สมาชิกสมทบตามข้อ 51 (3) ข. จะขอซื้อหุ้นเพิ่มเมื่อใดก็ย่อมทำได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 55 การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสมาชิกสมทบและเรื่องอื่น ๆ การเปลี่ยนแปลงชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ และคำนำหน้านาม การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกสมทบ การจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกสมทบ ที่ขาดจากสมาชิกภาพ การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ การถอนชื่อสมาชิกสมทบออกจากทะเบียนสมาชิกการลาออกและเรื่องอื่น ๆ ให้ใช้ความที่กำหนดไว้ในหมวดอื่น ๆ ของข้อบังคับนี้โดยอนุโลม

การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ

ข้อ 56 การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) วิกลจริต
- (3) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (4) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันกระทำ

โดยประมาท

(5) ลาออกจากสหกรณ์และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการแล้ว

(6) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับข้อ 51

(7) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอเรื่องการขาดสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบให้ที่ประชุมใหญ่
คราวถัดไปทราบ

ข้อ 57 การให้ออกจากสหกรณ์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์
เพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า

(2) ไม่ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบ

(3) ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์

(4) แสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์ หรือขบวนการสหกรณ์ ไม่ว่า
โดยประการใด ๆ

(5) ขาดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกันหรือขาดส่งรวมถึงหกงวด ทั้งนี้
โดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ ยกเว้นสมาชิกสมทบตามข้อ 51 (3)

(6) นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้

(7) ไม่จัดการแก้ไขหลักประกัน สำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนดีภายในระยะเวลา
ที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(8) ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นเวลาสองงวดติดต่อกัน หรือ
ผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้สามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบพิจารณาปรากฏว่าสมาชิกสมทบมีเหตุใด ๆ ดังกล่าว
ข้างต้น และได้ลงมติให้สมาชิกสมทบออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการ
ที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกสมทบนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

หมวด 7

การประชุมใหญ่

ข้อ 58 การประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์มีได้ 2 กรณี คือ การประชุมใหญ่
สามัญ และการประชุมใหญ่วิสามัญ

การบริหารจัดการประชุมใหญ่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 59 การประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมปีละครั้ง ภายใน
หนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 60 การประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อมีเหตุอันสมควรคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
หรือในกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้า
แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้และให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

ข้อ 61 การแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่ เมื่อจะมีการประชุมใหญ่ทุกคราวให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วนอาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามสมควร และอาจแจ้งสมาชิกให้ทราบทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ให้ประธานกรรมการหรือรองประธาน หรือเลขานุการเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือนั้น และต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบล่วงหน้าในโอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิกทราบด้วย

ข้อ 62 องค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ถ้าสมาชิมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในสิบสี่วันนับแต่วันที่นัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมใหญ่ครั้งหลังนี้ ถ้ามิใช่การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมแล้ว เมื่อมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้

ข้อ 63 อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ในข้อต่อไปนี้

- (1) รับทราบเรื่องรับสมาชิกเข้าใหม่ สมาชิกออกจากสหกรณ์และวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่งมิได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิก และสมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์
- (2) เลือกตั้งหรือถอดถอนกรรมการดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
- (3) อนุมัติงบประมาณประจำปี และจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
- (4) รับทราบรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์จากคณะกรรมการดำเนินการและรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
- (5) กำหนดค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ และกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- (6) กำหนดวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์
- (7) อนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์ หรือแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์
- (8) กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ อนุกรรมการ ที่ปรึกษา
- (9) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (10) เห็นชอบให้แยกสหกรณ์ ควบสหกรณ์ เลิกสหกรณ์ เข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกชุมนุมสหกรณ์

(11) รับทราบเรื่องการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นี้เป็นสมาชิกอยู่

(12) พิจารณาและปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ มอบหมาย

(13) กำหนดกิจกรรมซึ่งสมาชิกต้องการให้คณะกรรมการดำเนินการถือปฏิบัติ

(14) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องทั้งปวงที่ข้อบังคับไม่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ใดเป็นการเฉพาะ

หมวด 8

คณะกรรมการดำเนินการ และคณะอนุกรรมการ

ข้อ 64 คณะกรรมการดำเนินการ ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการดำเนินการอีกสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก โดยกรรมการอย่างน้อยสามคน ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติด้านการเงิน การบัญชี การบริหารจัดการ เศรษฐศาสตร์ หรือผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรในด้านดังกล่าวหรือด้านอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

การเลือกตั้งกรรมการตามวรรคแรกให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ และให้ประธานกรรมการ แต่งตั้งกรรมการเป็นรองประธานกรรมการสองคนและเลขานุการหนึ่งคน ทั้งนี้ประธานกรรมการอาจแต่งตั้ง รองประธานกรรมการและเลขานุการคนเดิมก็ได้ และปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน ณ สำนักงานสหกรณ์ หรือ ประกาศทางอิเล็กทรอนิกส์

ในกรณีคณะกรรมการหรือกรรมการว่างลงเพราะเหตุใดเหตุหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการ แต่งตั้งกรรมการดำเนินการจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นคณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ ให้คณะกรรมการเลือกตั้งเลือกกันเอง ให้มีประธานกรรมการเลือกตั้งคนหนึ่ง เลขานุการคนหนึ่ง ส่วนที่เหลือ เป็นกรรมการเลือกตั้ง

คณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการเลือกตั้งกรรมการ ดำเนินการ ให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และเที่ยงธรรม ตลอดจนดำเนินการให้สมาชิกที่มาประชุมใหญ่ได้รับความ สะดวกในการใช้สิทธิเลือกตั้ง

ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการอาจขอให้คณะกรรมการ ดำเนินการแต่งตั้งสมาชิกหรือบุคคลภายนอกมาร่วมดำเนินการจัดการเลือกตั้งด้วยก็ได้ ค่าใช้จ่ายในการจัดการ เลือกตั้งให้สหกรณ์จ่ายตามมติของคณะกรรมการดำเนินการ

การออกเสียงเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับเท่านั้น เว้นแต่มีเหตุ อันจำเป็นและสำคัญไม่อาจลงคะแนนลับได้ก็ให้ลงคะแนนโดยวิธียกมือ ระหว่างเวลาที่สมาชิกใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้งให้ถือเป็นวาระหนึ่งของการประชุมใหญ่

หลักเกณฑ์หรือการบริหารการจัดการเลือกตั้ง ตั้งแต่การรับสมัครจนถึงประกาศผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการประกาศให้สมาชิกทราบก่อนการเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ 65 ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการ

- (1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (3) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
- (4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
- (5) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการในสหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา 89/3 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (6) ผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยกับสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกในระยะเวลาสองปี ทางบัญชีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ หรือในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้น
- (7) ผู้ซึ่งถูกสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ฟ้องดำเนินคดีในทางแพ่งหรือทางอาญาในข้อกล่าวหาที่กระทำให้สหกรณ์เสียหาย หรือเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชดเชยค่าเสียหายแก่สหกรณ์ในการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
- (8) เคยถูกระงับการแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สั่งถอดถอนจากการเป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของผู้ให้บริการทางการเงินซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานดังกล่าว เว้นแต่จะพ้นระยะเวลาที่กำหนดห้ามดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้วหรือได้รับการยกเว้นจากหน่วยงานกำกับดูแล แล้วแต่กรณี
- (9) มีหรือเคยมีส่วนร่วมในการประกอบธุรกิจหรือการดำเนินกิจการใด ๆ อันผิดกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการหลอกลวงผู้อื่นหรือฉ้อโกงประชาชน
- (10) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (11) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์อื่น เว้นแต่เป็นกรรมการของชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์เป็นสมาชิกอยู่ได้อีกไม่เกินหนึ่งแห่ง
- (12) เคยเป็นผู้จัดการสหกรณ์นี้ เว้นแต่พ้นตำแหน่งมาแล้วเกินหนึ่งปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ
- (13) ผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่าเก้าสิบวันกับนิติบุคคลที่เป็นสมาชิกของบริษัทข้อมูลเครดิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือในขณะที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ
- (14) เป็นเจ้าหน้าที่ในสหกรณ์นี้
- (15) ลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ข้อ 66 อำนาจหน้าที่ของกรรมการแต่ละตำแหน่ง

ก. ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ โดยควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (3) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ ในนามสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ
- (4) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

ข. รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการ เมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง
- (2) ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมายให้
- (3) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

ค. เลขาธิการ

- (1) จัดทำรายงานการประชุมใหญ่ และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ทุกครั้ง
- (2) ดูแลรักษาเอกสาร และรายงานการประชุมของสหกรณ์ให้เรียบร้อยอยู่เสมอ
- (3) แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิก หรือกรรมการดำเนินการ แล้วแต่กรณี
- (4) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

ข้อ 67 กำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการทั้งหมดโดยวิธีการจับฉลาก และให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

กรณีตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง หากกรรมการดำเนินการที่ยังอยู่ในตำแหน่งประสงค์จะลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งดังกล่าว จะต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการเดิมของตนเสียก่อน และให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการดำเนินการที่จะพ้นไปนั้นจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุดใหม่ตามจำนวนและหลักเกณฑ์ในข้อ 64 คณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับการเลือกตั้งตามวาระครั้งนี้ ให้ดำรงตำแหน่งภายในข้อบังคับของสามารครก่อนด้วย

คณะกรรมการดำเนินการเมื่อครบกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว หากยังไม่มีทางเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุดใหม่ ก็ให้คณะกรรมการดำเนินการชุดเดิมรักษาการไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุดใหม่ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการที่รักษาการ ให้มีสิทธิและหน้าที่เสมือนกับเป็นคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์

ข้อ 68 การพ้นจากตำแหน่ง ประธานกรรมการและกรรมการต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ถึงคราวออกตามวาระ
- (2) ลาออก โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ หรือลาออกต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์
- (3) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (4) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 65
- (5) ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนทั้งคณะหรือรายบุคคล
- (6) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ออกทั้งคณะหรือรายบุคคล
- (7) ขาดประชุมคณะกรรมการดำเนินการเกินสามครั้ง โดยไม่มีเหตุอันควร
- (8) เข้ารับตำแหน่งหน้าที่ประจำในสหกรณ์

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า กรรมการดำเนินการมีเหตุตาม (7) และได้ลงมติโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมด ในขณะนั้นยกเว้นผู้มีส่วนได้เสีย ก็เป็นอันถือว่ากรรมการดำเนินการรายนั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง

กรณีที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนให้กรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ที่ประชุมใหญ่ครั้งนั้นเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการใหม่ทั้งคณะ และอยู่ในตำแหน่งได้เช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการชุดแรก

ข้อ 69 ตำแหน่งว่างก่อนถึงคราวออกตามวาระ ถ้าตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ เว้นแต่เพราะเหตุตามข้อ 68 (6) ให้กรรมการดำเนินการที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะมีการประชุมใหญ่ ซึ่งจะได้มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนในตำแหน่งที่ว่าง แต่ถ้าในเวลาใดจำนวนกรรมการดำเนินการลดลงจนเหลือน้อยกว่าองค์ประชุม กรรมการดำเนินการที่ดำรงตำแหน่งอยู่จะประชุมดำเนินการใด ๆ ไม่ได้ นอกจากต้องนัดเรียกให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญขึ้นโดยเร็ว เฉพาะการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนตำแหน่งที่ว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระตามความในวรรคก่อน เป็นตำแหน่งประธานกรรมการ หากไม่มีรองประธานกรรมการทำหน้าที่แทนและยังมิได้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งใหม่ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาเลือกตั้งกรรมการดำเนินการอื่นขึ้นทำหน้าที่แทนชั่วคราวจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่

กรรมการดำเนินการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งขึ้นแทนในตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่ผู้ซึ่งตนแทนนั้นชอบที่จะอยู่ได้

ข้อ 70 การประชุมและองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระแต่ต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ สหกรณ์อาจจัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ เรียกประชุมคณะกรรมการดำเนินการได้ ในกรณีที่เป็นการประชุมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับ และเรื่องที่สำคัญอื่น ๆ ของสหกรณ์ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบด้วยทุกคราว

ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ต้องมีกรรมการดำเนินการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการดำเนินการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 71 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์กับทั้งในทางอันจะทำให้เกิดความจำเริญแก่สหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมของสหกรณ์เพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ รวมทั้งกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(2) จัดให้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษาของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของสหกรณ์

(3) จัดให้มีนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ โดยอย่างน้อยจะต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านสินเชื่อการลงทุน สภาพคล่อง และปฏิบัติการ รวมทั้งจัดให้มีการทบทวนนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้ที่ประชุมใหญ่ทราบ

(4) กำกับดูแลฝ่ายจัดการให้จัดการงานของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

(5) จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการที่มีประสิทธิภาพ

(6) กำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการรายงานเรื่องที่สำคัญของสหกรณ์ต่อคณะกรรมการอย่างรวดเร็วและมีกระบวนการนำเสนอข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วนเพื่อให้คณะกรรมการสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

(7) กำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการฝาก การลงทุน การกู้ยืมจากสหกรณ์อื่น และสถาบันการเงิน และการค้าประกันเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์พิจารณาอนุมัติ

(8) พิจารณาแต่งตั้งและกำหนดอำนาจหน้าที่ของอนุกรรมการต่าง ๆ ตามความจำเป็น

(9) กำกับดูแลสหกรณ์ให้มีการจัดทำและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของสหกรณ์ โดยต้องเปิดเผยให้สมาชิกได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้

(10) พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามต่าง ๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์

- (11) พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนของสหกรณ์
- (12) พิจารณาดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ดังระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (13) คำประกันเงินกู้ที่สหกรณ์กู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรับผิดชอบการคำประกันในฐานะส่วนตัว
- (14) กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์
- (15) กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ การเสนอขอการเงินประจำปี และรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่
- (16) เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่
- (17) เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ ให้ที่ประชุมใหญ่ออนุมัติ
- (18) เสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากการเป็นสมาชิกชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่น
- (19) พิจารณามอบหมายอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานให้แก่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ กรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม
- (20) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งและถอดถอนคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์
- (21) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้จัดการ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง
- (22) พิจารณากำหนดตัวเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการ
- (23) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้ที่คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้ง
- (24) เชิญบุคคลภายนอกที่เห็นสมควรเป็นที่ปรึกษาของสหกรณ์ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร
- (25) จัดให้มีและดูแลให้เรียบร้อยซึ่งบรรดาทะเบียนสมุดบัญชี เอกสารต่าง ๆ ระบบสารสนเทศ และบรรดาอุปกรณ์ดำเนินงานของสหกรณ์
- (26) พิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ความเห็นของผู้จัดการและสมาชิกเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์
- (27) พิจารณาและปฏิบัติตามหนังสือของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
- (28) พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่บรรดาสมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนสอดส่องดูแลโดยทั่วไป เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี
- (29) ฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือประนีประนอมยอมความ หรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาชี้ขาด

(30) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสหกรณ์เพื่อเข้าประชุมและออกเสียงในการประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่นซึ่งสหกรณ์นี้เป็นสมาชิก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และองค์การนั้นกำหนดไว้

ข้อ 72 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการ ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการกระทำการหรือดเว้นกระทำการ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์

คณะอนุกรรมการ

ข้อ 73 คณะอนุกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งคณะอนุกรรมการอำนวยการจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จำนวนห้าคน โดยให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการเป็นอนุกรรมการอำนวยการ และให้คณะกรรมการดำเนินการตั้งกรรมการดำเนินการอื่นเป็นกรรมการร่วมอีกหนึ่งคน

ให้ประธานกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการดำเนินการเป็นประธานและเลขานุการคณะอนุกรรมการอำนวยการตามลำดับ

คณะอนุกรรมการอำนวยการให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งตั้งคณะอนุกรรมการอำนวยการนั้น

ให้คณะอนุกรรมการอำนวยการประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานอนุกรรมการอำนวยการหรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะอนุกรรมการอำนวยการ ต้องมีอนุกรรมการอำนวยการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะอนุกรรมการอำนวยการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะอนุกรรมการอำนวยการ ให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบ

ข้อ 74 อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการอำนวยการ ให้คณะอนุกรรมการอำนวยการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการดำเนินการ และตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ควบคุมในเรื่องการรับเงิน การจ่ายเงิน การสะสมเงิน การฝากหรือการเก็บรักษาเงิน ให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

(2) ควบคุมการจัดทำบัญชี และทะเบียนต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

(3) ควบคุมดูแล เก็บรักษาเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนทรัพย์สินของสหกรณ์ให้อยู่ในสภาพอันดีและปลอดภัย และพร้อมที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทันที

(4) เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการปรับปรุงหรือแก้ไขการบริหารงานของสหกรณ์

(5) ควบคุมดูแลการจัดทำงบดุล รวมทั้งบัญชีกำไรขาดทุน และรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

(6) พิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ

(7) พิจารณาแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาและเสนอที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

ข้อ 75 คณะอนุกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งคณะอนุกรรมการเงินกู้จากคณะกรรมการดำเนินการ จำนวนห้าคน โดยให้มีตำแหน่งประธานอนุกรรมการคนหนึ่งและเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ

คณะอนุกรรมการเงินกู้ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งคณะอนุกรรมการเงินกู้ขึ้น

ให้คณะอนุกรรมการเงินกู้ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานอนุกรรมการเงินกู้หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

การประชุมคณะอนุกรรมการเงินกู้ ต้องมีกรรมการเงินกู้เข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการเงินกู้ทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะอนุกรรมการเงินกู้ให้นำเสนอคณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 76 อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการเงินกู้ ให้คณะอนุกรรมการเงินกู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอนุมัติการให้เงินกู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ รวมทั้งข้อต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้ขึ้น

(2) ตรวจสอบและควบคุมให้เงินกู้มีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อยู่ภายใต้การปกพรองก็ต้องกำหนดให้ผู้กู้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่กำหนด

(3) ดูแลและติดตามการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา

(4) รายงานและสอบสวนเบื้องต้นให้ได้ข้อความจริง ในกรณีสมาชิกผู้กู้ขอผ่อนเวลาการส่งเงินงวดชำระหนี้เงินกู้ หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ เพื่อเสนอความเห็นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาผ่อนผันหรือเรียกคืนเงินกู้ หรือสอบสวนลงโทษให้สมาชิกออกจากสหกรณ์ หรือพิจารณาว่าตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ตามข้อ 65 (6) โดยจะต้องรายงานเป็นประจำทุกเดือน

(5) นำเสนอร่างหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีดำเนินการเป็นระเบียบของสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิก ตามข้อบังคับข้อ 15

(6) ดำเนินการตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ข้อ 77 คณะอนุกรรมการศึกษา คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาจากคณะกรรมการดำเนินการ จำนวนห้าคน โดยให้มีตำแหน่งเป็นประธานอนุกรรมการคนหนึ่งและเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นอนุกรรมการ

คณะกรรมการการศึกษาให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่าที่กำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งคณะกรรมการศึกษานั้น

ให้คณะกรรมการศึกษาประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานอนุกรรมการศึกษาหรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการศึกษา ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของอนุกรรมการศึกษาทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้คณะกรรมการศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

(1) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก โดยให้การศึกษาและอบรมแก่สมาชิกและผู้ที่สนใจให้ทราบถึงเจตนารมณ์ หลักวิธีการ และการบริหารงานของสหกรณ์

(2) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร รวมทั้งผลงานของสหกรณ์ให้สมาชิก หรือบุคคลภายนอกได้รับทราบ

(3) ให้การศึกษาอบรมและเผยแพร่แก่สมาชิกถึงวิธีการออมทรัพย์ และการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ ตลอดจนวิชาการต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

(4) ศึกษาและติดตามข่าวความเคลื่อนไหวด้านการดำเนินงานของสหกรณ์อื่น ทั้งในและนอกประเทศ เพื่อนำตัวอย่างที่ดีมาเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณานำมาบริการแก่สมาชิกตามความเหมาะสม

(5) พิจารณานุมัติเงินทุนสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และประสภัยธรรมชาติ

(6) พิจารณากลั่นกรองจัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษา

(7) ดำเนินการตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ข้อ 78 คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการเป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจำนวนห้าคน โดยให้มีตำแหน่งประธานอนุกรรมการคนหนึ่ง และเลขานุการอนุกรรมการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นอนุกรรมการ คณะกรรมการดำเนินการอาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการได้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงนั้น

ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ หรือมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบและพิจารณา

ข้อ 79 อำนาจหน้าที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ หรือคำสั่งของสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา โดยครอบคลุมถึงความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ การลงทุน สภาพคล่อง ปฏิบัติการ และด้านอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการอนุมัติ

(2) มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(3) ประเมิน ติดตาม กำกับดูแล และทบทวนความเพียงพอของนโยบายเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(4) รายงานแผนดำเนินงานที่ควรปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์

(5) กำกับดูแลเรื่องธรรมาภิบาลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

(6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการและต่อที่ประชุมใหญ่ทราบ โดยแสดงรายละเอียดในรายงานประจำปี

(7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ข้อ 80 คณะอนุกรรมการอื่น ในกรณีจำเป็นแก่การดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินการอาจมีคำสั่งแต่งตั้งอนุกรรมการ เพื่อบริหารกิจของสหกรณ์ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

คณะกรรมการดำเนินการอาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นที่ปรึกษาอนุกรรมการ และให้ถือว่าที่ปรึกษาอนุกรรมการ เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบ

ข้อ 81 คณะทำงาน ในกรณีจำเป็นแก่การดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินการอาจมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจากกรรมการดำเนินการ สมาชิก หรือบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เพื่อปฏิบัติภารกิจของสหกรณ์เป็นครั้งคราว โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ประธานในที่ประชุม

ข้อ 82 ประธานในที่ประชุม ในการประชุมใหญ่หรือการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ก็ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม และถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมด้วย ก็ให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการดำเนินการคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

ในการประชุมคณะอนุกรรมการ เช่น คณะอนุกรรมการอำนวยการ คณะอนุกรรมการเงินกู้ คณะอนุกรรมการศึกษา ให้ประธานของคณะอนุกรรมการนั้น ๆ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานอนุกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ก็ให้ที่ประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

ในการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติถอดถอนคณะกรรมการดำเนินการทั้งคณะหรือตำแหน่งประธานกรรมการ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานในที่ประชุม

การออกเสียงและการวินิจฉัยปัญหาในที่ประชุม

ข้อ 83 การออกเสียง สมาชิกหรือกรรมการดำเนินการ หรืออนุกรรมการ ออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะอนุกรรมการชุดแต่กรณีได้เพียงคนหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้

ถ้าในปัญหาซึ่งที่ประชุมวินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้

ข้อ 84 การวินิจฉัยปัญหา การวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ในที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะอนุกรรมการ ให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในกรณีต่อไปนี้ ให้ที่ประชุมใหญ่ถือเสียงสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

- (1) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (2) การเลิกสหกรณ์
- (3) การควบสหกรณ์
- (4) การแยกสหกรณ์
- (5) การอื่นใดที่ข้อบังคับกำหนดให้ใช้เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก

ที่มาประชุมและอยู่ในที่ประชุม

ถ้าในปัญหาซึ่งที่ประชุมวินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้

รายงานการประชุม

ข้อ 85 รายงานการประชุม ในการประชุมใหญ่ การประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือการประชุมคณะอนุกรรมการ ต้องจัดให้ผู้เข้าประชุมลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งบันทึกเรื่องที่พิจารณาวินิจฉัยทั้งสิ้นไว้ในรายงานการประชุม และให้ประธานในที่ประชุมกับเลขานุการ หรือกรรมการ หรืออนุกรรมการแล้วแต่กรณี อีกคนหนึ่งซึ่งเข้าประชุมนั้น ๆ ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน

หมวด 9

ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์

ข้อ 86 การจ้างและแต่งตั้งผู้จัดการ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสมเพื่อแต่งตั้งหรือจ้างเป็นผู้จัดการของสหกรณ์ โดยต้องไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 65 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (13) และ (15) รวมทั้งต้องพ้นจากกรรมการดำเนินการสหกรณ์นี้มาแล้วเกินกว่า 1 ปี หรือเป็นที่ปรึกษาสหกรณ์หรือเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ และในการจ้างผู้จัดการต้องทำหนังสือสัญญาจ้างไว้เป็นหลักฐานและให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกให้มีหลักประกันให้เป็นไปตามกฎหมาย

ในการแต่งตั้ง หรือจ้างผู้จัดการ ต้องให้ผู้จัดการรับทราบและรับรองที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวในข้อ 88 เป็นลายลักษณ์อักษร

ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดระเบียบของสหกรณ์เกี่ยวกับการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก การแต่งตั้งหรือจ้าง การกำหนดอัตราเงินเดือน การให้สวัสดิการ และการให้ออกจากตำแหน่งของผู้จัดการ

ข้อ 87 การดำรงตำแหน่งผู้จัดการ การดำรงตำแหน่งผู้จัดการให้นับแต่วันที่ประธานกรรมการลงนามในสัญญาจ้างโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ

กรณีการแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์จากการเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 88 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการ ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่จัดการทั่วไปและรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้เป็นการถูกต้อง ตลอดจนให้ผู้เข้าเป็นสมาชิกชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับเงินค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์

(2) ควบคุมให้มีการเก็บเงินค่าหุ้นรายเดือน แจ้งยอดจำนวนหุ้น จ่ายคืนค่าหุ้น และแนะนำการถือหุ้นในสหกรณ์

(3) รับฝากเงิน จ่ายคืนเงินฝาก และแนะนำการฝากเงินในสหกรณ์

(4) ควบคุม ดูแลตรวจสอบการรับจ่าย และการเก็บรักษาเงิน และทรัพย์สินของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

(5) ตรวจสอบคำขอกู้ จ่ายเงินกู้ รับชำระหนี้ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินกู้ และดำเนินการอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องการให้เงินกู้ให้เป็นไปตามแบบและระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์ที่กำหนดไว้

(6) จัดทำรายละเอียดเงินค่าหุ้นและเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือเป็นรายบุคคล ทุกวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ พร้อมกับแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นรายบุคคลเฉพาะของสมาชิกเท่านั้น

(7) พิจารณาจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในระเบียบ รวมถึงกำหนดหน้าที่และวิธีปฏิบัติงานของบรรดาเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เหล่านั้น ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

(8) กวดขันในเรื่องการออกใบรับ เรียกใบรับ หรือมีใบสำคัญโดยครบถ้วน รับผิดชอบในการรับจ่ายเงินทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นการถูกต้อง รวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินไว้โดยครบถ้วน และเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(9) รับผิดชอบและดูแลในการจัดทำบัญชีและลงทะเบียนต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

(10) ติดต่อประสานงานกับเลขานุการในการนัดเรียกประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และประชุมคณะอนุกรรมการ

(11) รับผิดชอบจัดทำงบการเงิน และรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

(12) เข้าร่วมชี้แจงในการประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ เว้นแต่ในกรณีที่ประชุมนั้น ๆ มิให้เข้าร่วมประชุม

(13) ปฏิบัติการเกี่ยวกับงานสารบรรณของสหกรณ์

(14) รักษาดวงตราของสหกรณ์และรับผิดชอบตรวจตราทรัพย์สินต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้อยู่ในสภาพอันดีและปลอดภัย

(15) เสนอรายงานกิจการประจำเดือนต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(16) เสนอรายการหรือรายงานของสหกรณ์ตามแบบและระยะเวลาที่ทางราชการกำหนด

(17) ค้ำประกันเงินกู้ที่สหกรณ์กู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรับผิดชอบการค้ำประกันในฐานะส่วนตัว

(18) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการ และคณะกรรมการของสหกรณ์มอบหมายหรือตามที่ควรกระทำ เพื่อให้กิจการในหน้าที่ลุล่วงไปด้วยดี

ข้อ 89 การพ้นจากตำแหน่งผู้จัดการ ผู้จัดการของสหกรณ์ต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) ตาย

(2) ลาออกโดยแสดงความจำนงทำเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(3) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบของสหกรณ์ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่ข้อบังคับและกฎหมายสหกรณ์กำหนด

(4) ครบกำหนดตามสัญญาจ้าง หรืออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ สุดแต่เงื่อนไขใดจะถึงกำหนดก่อน และให้พ้นจากตำแหน่งในวันสิ้นปีทางบัญชีที่อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

(5) ถูกเลิกจ้าง

(6) ถูกลงโทษให้ออกหรือไล่ออก หรือมีพฤติกรรมอันแสดงให้เห็นเป็นประจักษ์ว่าได้กระทำการหรือละเว้นการกระทำการใด ๆ อันอาจทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีแก่ประชาชนหรือไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ผู้จัดการสหกรณ์

ข้อ 90 การลาออกจากตำแหน่งผู้จัดการ ให้ผู้จัดการยื่นหนังสือถึงสหกรณ์ก่อนวันที่จะออกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และให้เลขานุการนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาการลาออกนั้น

ข้อ 91 การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้จัดการ ถ้าตำแหน่งผู้จัดการว่างลงและยังไม่ได้แต่งตั้งให้ผู้ใดดำรงตำแหน่ง หรือเมื่อผู้จัดการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้รองผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน

ข้อ 92 การเปลี่ยนผู้จัดการ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้จัดการ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานทางบัญชีและการเงิน กับบรรดาทรัพย์สินและหนี้สินของสหกรณ์ ตลอดจนจัดท่างบการเงินของสหกรณ์ เพื่อทราบฐานะอันแท้จริงก่อนที่จะรับมอบงานมาเพื่อส่งมอบให้กับผู้จัดการคนใหม่

ข้อ 93 เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ นอกจากตำแหน่งผู้จัดการแล้ว สหกรณ์อาจจัดจ้างและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่นตามความจำเป็นเพื่อปฏิบัติงานในสหกรณ์ โดยต้องไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 65 (1) (2) (3) (4) หรือเป็นที่ปรึกษาสหกรณ์หรือเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์

หมวด 10

ที่ปรึกษา

ข้อ 94 ที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินการอาจเชิญบุคคลภายนอกซึ่งทรงคุณวุฒิมีความรู้ความสามารถและเหมาะสมเป็นที่ปรึกษาของสหกรณ์ เพื่อให้ความเห็นแนะนำในการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ จำนวนไม่เกินห้าคน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์

ผลประโยชน์และค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น ของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นที่ปรึกษาซึ่งจะต้องได้รับให้อยู่ภายใต้งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ และจะต้องแสดงไว้ในรายงานประจำปีและเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ทราบเป็นรายบุคคล

หมวด 11

คณะผู้ตรวจสอบกิจการ

ข้อ 95 คณะผู้ตรวจสอบกิจการ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการคณะหนึ่งเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้

คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องประกอบด้วยสมาชิกหรือบุคคลภายนอก จำนวนสามคน ในจำนวนนี้ต้องมีประธานคณะหนึ่งคน และคณะผู้ตรวจสอบกิจการอย่างน้อยหนึ่งคนต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการเงิน การบัญชี การบริหารธุรกิจ หรือเศรษฐศาสตร์ และผ่านการอบรมการตรวจสอบกิจการจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ให้คณะกรรมการดำเนินการประกาศรับสมัครผู้ตรวจสอบกิจการ และพิจารณาคัดเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ และนำเสนอชื่อผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการคัดเลือกให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งโดยวิธีเปิดเผย

สมาชิกหรือบุคคลภายนอกกลุ่มใดประสงค์จะเป็นคณะผู้ตรวจสอบกิจการ ให้ยื่นใบสมัครต่อสหกรณ์ก่อนวันประชุมใหญ่น้อยกว่าเจ็ดวันและเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาเลือกตั้ง และผู้สมัครเป็นผู้ตรวจสอบกิจการทุกคนจะต้องแสดงตนในที่ประชุมใหญ่ด้วย

ที่ประชุมใหญ่อาจเลือกตั้งคณะผู้ตรวจสอบกิจการเป็นการสำรองไว้ เพื่อให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการที่สหกรณ์เลือกตั้งสำรองไว้สามารถปฏิบัติงานทันทีในกรณีที่คณะผู้ตรวจสอบกิจการ ที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ตามข้อ 97

กรณีไม่มีสมาชิกหรือบุคคลภายนอกกลุ่มใดสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการหรือที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้สมัครกลุ่มใด ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสมาชิกที่สมัครใจตามจำนวนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในวรรคสอง ประกอบเป็นคณะผู้ตรวจสอบกิจการและให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการนั้นเลือกกันเองให้เป็นหัวหน้าคณะหนึ่งคน

ข้อ 96 การดำรงตำแหน่งคณะผู้ตรวจสอบกิจการ คณะผู้ตรวจสอบกิจการมีวาระอยู่ในตำแหน่งได้หนึ่งปีทางบัญชีสหกรณ์ ถ้าเมื่อครบกำหนดวาระแล้วยังไม่มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการชุดใหม่ ก็ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าที่ประชุมใหญ่จะเลือกตั้งคณะใหม่ คณะผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งออกไปนั้นอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ข้อ 97 ตำแหน่งของผู้ตรวจสอบกิจการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ถ้าตำแหน่งผู้ตรวจสอบกิจการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะมีการประชุมใหญ่ แต่ถ้าในเวลาใดจำนวนคณะผู้ตรวจสอบกิจการเหลือน้อยกว่าสองคน ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการที่สหกรณ์เลือกตั้งสำรองไว้สามารถปฏิบัติงานทันที โดยมีวาระเท่าที่คณะผู้ตรวจสอบกิจการเดิมเหลืออยู่ ในกรณีที่คณะผู้ตรวจสอบกิจการที่ได้รับเลือกตั้งสำรองไว้ ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือไม่มีคณะผู้ตรวจสอบกิจการสำรอง คณะกรรมการดำเนินการ จะต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญขึ้นโดยเร็ว เพื่อเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการแทนคณะผู้ตรวจสอบกิจการเดิม เว้นแต่ตำแหน่งที่ว่างนั้นเหลือเวลาไม่ถึงสามเดือน ให้ผู้ที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ถึงวันสิ้นปีบัญชี

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะผู้ตรวจสอบกิจการจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก โดยแสดงเหตุผลเป็นหนังสือยื่นต่อหัวหน้าคณะผู้ตรวจสอบกิจการ หรือยื่นต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แล้วแต่กรณี
- (3) ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ลงมติถอดถอนคณะผู้ตรวจสอบกิจการออกจากตำแหน่งทั้งคณะหรือรายบุคคล
- (4) อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์วินิจฉัยว่าขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ข้อ 98 อำนาจหน้าที่ของคณะผู้ตรวจสอบกิจการ คณะผู้ตรวจสอบกิจการมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชีเพื่อให้เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (2) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์
- (3) สอบทานระบบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ รวมทั้งคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่รับผิดชอบ กำหนดให้ต้องปฏิบัติ
- (4) ตรวจสอบและสอบทานระบบการควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์ เพื่อให้การใช้ทรัพย์สินเป็นไปอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

(5) ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ในการพิจารณาแก้ไข ข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี

(6) กำหนดขอบเขตการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบเฉพาะด้านในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(6.1) ตรวจสอบรายงานทางการเงิน ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการเปิดเผยรายการในงบการเงินของสหกรณ์เป็นไปโดยถูกต้อง และได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ คำแนะนำ แนวปฏิบัติที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ตรวจสอบการจัดทำรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สินครบถ้วนและได้เปิดเผยให้สมาชิกได้รับทราบเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งได้มีการจัดส่งข้อมูลรายงานทางการเงินตามแบบและรายการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(6.2) ตรวจสอบการบริหารความเสี่ยง ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบการวางกลยุทธ์ด้านการบริหารความเสี่ยงสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง และเสนอรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความเสี่ยงด้านการลงทุน ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ เป็นต้น เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้

(6.3) ตรวจสอบการบริหารด้านสินเชื่อ ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นไปตามนโยบายด้านสินเชื่อที่วางไว้ สามารถประเมิน ติดตามและดูแลความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดในสัญญา ตรวจสอบการวางกลยุทธ์และระบบปฏิบัติการเป็นไปตามนโยบายด้านสินเชื่อและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(6.4) ตรวจสอบการบริหารด้านการลงทุน ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้านการลงทุน การลงทุนของสหกรณ์ต้องอยู่ภายใต้นโยบายที่กำหนดและเป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ และได้ดำเนินการภายใต้เกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(6.5) ตรวจสอบการบริหารสภาพคล่อง ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายหรือแผนงานในการควบคุมการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรณีพบการทุจริต การขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบการควบคุมภายใน การฝ่าฝืนกฎหมายสหกรณ์หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การฝ่าฝืนระเบียบหรือคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องเปิดเผยไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการและนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่

ข้อ 99 การรายงานผลการตรวจสอบ ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรประจำเดือนและประจำปี เพื่อสรุปผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อสังเกตข้อเสนอนแนะที่เป็นประโยชน์ และเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อแจ้งผลการตรวจสอบประจำเดือนที่ผ่านมา เข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรายงานผลการตรวจสอบประจำปีเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ด้วย

กรณีพบว่ามีเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศหรือคำแนะนำของทางราชการ รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ มติ ที่ประชุมหรือคำสั่งของสหกรณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือสหกรณ์อย่างร้ายแรง ให้แจ้งผลการตรวจสอบกิจการต่อคณะกรรมการดำเนินการทันทีเพื่อดำเนินการแก้ไข และให้จัดส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์โดยเร็ว

ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อสังเกต และให้รายงานผลการติดตามการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อสังเกตของสหกรณ์ไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการด้วย

ข้อ 100 ความรับผิดชอบของคณะผู้ตรวจสอบกิจการ กรณีที่คณะผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญเยี่ยงผู้ตรวจสอบกิจการทั่วไปพึงปฏิบัติ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อ หรือประพฤติดิจรัยธรรมในการปฏิบัติงาน จนเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ การพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่

ข้อ 101 สหกรณ์มีหน้าที่ต่อคณะผู้ตรวจสอบกิจการดังนี้

(1) อำนวยความสะดวก ให้ความร่วมมือแก่คณะผู้ตรวจสอบกิจการ ในการให้คำชี้แจงตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูล เอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบกิจการ

(2) กำหนดระเบียบวาระการประชุมให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำเดือนและจัดทำหนังสือเชิญให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทุกครั้ง

(3) พิจารณาปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อให้การดำเนินงานกิจการของสหกรณ์เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของสหกรณ์

หมวด 12

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

ข้อ 102 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(1) ต้องกำหนดในระเบียบวาระการประชุมใหญ่เป็นเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และให้แจ้งไปยังสมาชิกพร้อมหนังสือแจ้งระเบียบวาระการประชุมใหญ่

(2) คณะกรรมการดำเนินการจะเสนอวาระแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับได้ เมื่อมีการพิจารณาเรื่องที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้นในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ โดยมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้น

กรณีที่สมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการ ก่อนการประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสามสิบวันให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับก็ย่อมทำได้ โดยต้องระบุข้อความที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้นพร้อมด้วยเหตุผล

(1) การพิจารณาวาระการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ ให้กระทำได้แต่เฉพาะในการประชุมใหญ่ที่มืองค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือมืองค์ประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน แล้วแต่กรณี

(2) ข้อบังคับที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนแล้ว หากยังไม่ได้กำหนดระเบียบหรือคำสั่งให้สอดคล้องกัน ก็ให้นำความที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับแล้วนั้นมาบังคับใช้ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

หมวด 13

ข้อเบ็ดเสร็จ

ข้อ 103 ระเบียบของสหกรณ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่กำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งข้อบังคับนี้ และเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของสหกรณ์รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากจากสมาชิกสหกรณ์
- (2) ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากจากสหกรณ์อื่น
- (3) ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากนิติบุคคล
- (4) ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์
- (5) ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น
- (6) ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและการเก็บรักษาเงิน
- (7) ระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษาและการอบรมสัมมนา
- (8) ระเบียบว่าด้วยสมาชิก การถือหุ้น และการส่งชำระค่าหุ้น
- (9) ระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม
- (10) ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน
- (11) ระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่สหกรณ์
- (12) ระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนสาธารณประโยชน์
- (13) ระเบียบว่าด้วยที่ปรึกษาและที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

เฉพาะระเบียบใน (1) (2) (3) และ (5) ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ก่อนจึงบังคับใช้ได้

ส่วนระเบียบอื่นเมื่อคณะกรรมการดำเนินการกำหนดใช้แล้ว ให้ส่งสำเนาให้นายทะเบียนสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบภายในสามสิบวัน

ข้อ 104 การดำเนินคดีเกี่ยวกับความเสียหาย ในกรณีที่ทรัพย์สินของสหกรณ์ถูกยักยอกหรือเสียหายโดยประการใด ๆ หรือในกรณีที่สหกรณ์เรียกคืนเงินกู้ แต่มิได้รับชำระตามที่สหกรณ์เรียกคืน คณะกรรมการดำเนินการต้องร้องทุกข์ หรือฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ

ข้อ 105 การตีความในข้อบังคับ ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอปัญหานั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อขอคำวินิจฉัย และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

ข้อ 106 ทรัพย์สินของสหกรณ์ การซื้อหรือการจำหน่ายจ่ายโอนอสังหาริมทรัพย์ของสหกรณ์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการดำเนินการทุกคนที่มีอยู่ในสหกรณ์ขณะนั้น และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ด้วย

การลงมติเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตามความในวรรคแรกให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิก ซึ่งมาประชุมและอยู่ในที่ประชุม เว้นแต่มีความจำเป็นต้องซื้อจากการขายทอดตลาดในคดีที่สหกรณ์ฟ้องบังคับชำระหนี้ หรือการรับชำระหนี้แทนเงินของลูกหนี้สหกรณ์ รวมถึงการจำหน่ายจ่ายโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาด้วยเหตุนั้นด้วย ให้เป็นไปตามมติโดยเอกฉันท์ของคณะกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ในขณะนั้น และเมื่อดำเนินการแล้วให้แจ้งที่ประชุมใหญ่คร่าวถัดไปทราบด้วย

ข้อ 107 การจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อสหกรณ์ต้องเลิก เมื่อสหกรณ์ต้องเลิกและได้จัดการชำระบัญชีโดยจำหน่ายทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดทั้งจ่ายเงินรับฝากพร้อมด้วยดอกเบี้ย และชำระหนี้สินอื่น ๆ ของสหกรณ์เสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏว่ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายตามลำดับดังต่อไปนี้

(1) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

(2) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(3) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืน

เงินที่จ่ายตามข้อ (2) และ (3) เมื่อรวมทั้งสิ้นต้องไม่เกินยอดรวมแห่งจำนวนเงินกำไรสุทธิที่สหกรณ์หาได้ในระหว่างปีที่เลิกสหกรณ์กับทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลที่ถอนไปในปีนั้น

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีกให้โอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

ข้อ 108 ในกรณีที่ข้อบังคับนี้มีได้กำหนดข้อความเรื่องใดไว้ ให้สหกรณ์รับบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดจนคำสั่ง ระเบียบ หรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ มาใช้เป็นส่วนหนึ่งแห่งข้อบังคับนี้ด้วย

บทเฉพาะกาล

ข้อ 109 นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

(1) ระเบียบใดซึ่งสหกรณ์ถือใช้อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ถือใช้ และไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ถือใช้ตามระเบียบนั้นไปก่อนโดยอนุโลม จนกว่าจะได้กำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ใหม่ตามข้อบังคับนี้

(2) สมาชิกและสมาชิกสมทบรายใดที่เป็นสมาชิกและสมาชิกสมทบของสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ถือใช้ ให้เป็นสมาชิกและสมาชิกสมทบต่อไปได้จนกว่าจะขาดสมาชิกภาพ เพราะเหตุอื่น ทั้งนี้ สหกรณ์อาจสงวนสิทธิในการให้เงินกู้ก็ได้

(ลงชื่อ) โอภาส กลั่นบุศย์ ประธานกรรมการ
(นายโอภาส กลั่นบุศย์)

(ลงชื่อ) สุรินทร์ วทัญญู กรรมการและเลขานุการ
(นายสุรินทร์ วทัญญู)

เหตุผล ที่ต้องยกเลิกข้อบังคับเดิมและใช้ข้อบังคับฉบับนี้แทน

เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวง ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อความสะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติ